

Norsk Ornitologisk Forening - foreningen for fuglevern

- avdeling Rogaland

Dalane Lokallag

www.nofdalane.net

Program og aktiviteter våren 2022

Linerler og vintererlereir i vedpaller

Av Ivar Sleveland

Selv om varmepumpene for lengst har overtatt for vedovnene i de tusen hjem, så fyres der ennå med ved i veldig mange hus og hytter over hele landet. Skogene vokser til og er klare for hogst. Prisene på tømmer er for tiden svært gode og store skogsområder blir tatt ut og solgt til byggevirksomheter. Samtidig produseres der store mengder med ved i vinterhalvåret, og mange bønder har dette som biinntekt på garden. Kjører en litt utenom allfarvei og ut på bygdeveier, så ser en resultatet av godt vinterarbeid i form av stabler på stabler med ved på paller i gardstun eller på egnede plasser ute i terrenget langs bil eller traktorveier.

Disse pallene med ved blir stående til tørking ute hele våren og ofte til ut mai og starten av juni, før veden er tørr nok og fraktes under tak. Slike paller med ved som blir stående ute i terrenget i hekketiden, har vist seg som svært populære hekkeplasser for spesielt linerler og i enkelte tilfeller, vintererler. Også grå fluesnapper kan hekke i slike paller, men den foretrekker nok vedstabler der disse er utstyrt med utstikkende tak av bølgeblikkplater eller presenning. Veden holdes på plass over pallene av spesialtilpassede nettingsystemer med passe store masker, der linerlene lett kommer inn men som holder ute predatorer som kråker og skjærer. Stor fordel framfor tradisjonelle reirsteder. Spesielt vintererlene sine ofte litt for åpent plasserte reir, blir i mye større grad røvet en linerlenes mer bortgjemte reirplasser. Både linerler og vintererler har to kull, der nytt reir bygges i nærheten av det første. Vanlig med 5 (6) unger i første kull og sjelden mer enn 3 – 4 unger i siste.

Vi ringmerkere som satser mye på merking av fuglunger (pullus), er godt kjent med vedpallenes tiltrekning på linerler og sjekker dem først ved reirleting. Gardeier og arbeidskamerat - Kai Morten Skretting, har drevet med vedhogst på garden sin på Fjermedal i Bjerkreim i mange år og han finner linerle reir i noen av ved pallene sine hvert år. I fjor ringte han meg og lurte på om jeg ville ringmerke linerleunger i to paller + et kull ved garasjetrappa. Han lot disse pallene stå igjen til ungene var merket og fløyet før de ble tatt inn under tak. Dette gjør han hvert år – flott!

Motivasjonen og iveren til å skrive om dette temaet, fikk jeg etter en opplevelse i sommer der jeg oppdaget at et vintererlepar hadde reir med unger i en slik vedpalle nær elva på Laksessvela i Bjerkreim. Hørte vintererla varsle kraftig på ei kråke som satt oppå stabler med ved, svingte meg inn og parkerte med god oversikt. Kråka ble lei maset og etter en stund røpet erlene hvilken palle - reiret lå i. Ungene var i perfekt merkestørrelse – så svingte en kar med sprek sekshjuling innom og han lurte på hva jeg drev på med der.? Jeg fortalte om reirfunnet omtrent samtidig som han forklarte om at nå skulle alle disse vedpallene fraktes inn under tak, siden der var meldt mye regn. Forståelig det – men du må nok la pallen med reiret i bli stående igjen til ungene er fløyet – hadde jo vært tragisk for dette ungekullet om de ble satt vekk på en låve, mens vintererleparet ikke fant ungene der pallen stod..!

Bonden – Torleif Gjedrem fikk sett ungene før jeg merket dem, lot pallen stå igjen og det hele endte lykkelig for disse vintererleungene, som senere kunne høres – bli matet ved elva. Jeg hadde en utrolig god følelse i meg for at jeg, i godt samarbeid med Torleif - reddet dette ungekullet! Denne gangen gikk det bra. Men så kom jeg til å tenke på alle de gangene det ikke går bra – der vedpaller med uoppdagede reir og unger fjernes fra plassen, kjøres inn under tak og erleparene må innse at hekkingen ble mislykket! En kan jo ikke forvente at enhver vedpalleier er like oppmerksom som Kai Morten og sjekker nøye om nettopp «hans» palle inneholder reir med egg eller unger, før de fraktes til låven.

Vedstabel med vintererleunger
(Foto: Ivar Sleveland)

Vintererle (Foto: Ottar Pettersen)

Adresser, etc.

NOF Dalane Lokallag
Søndre Svanesvei 16
4372 Egersund
Tlf.: 480 36 946
Bankgiro: 3344.20.39637

Programmet for våren 2022:

3. mars: Årsmøte

Etter årsmøtet viser John og Rune bilder. Oppturer og nedturer i Panama.
Møtet blir i kantinen til Nortura på Tengsareid kl 18:30.

7. april: Medlemsmøte

Foredrag av Leif Arne Lien. Bryllup, natur og fugler i Sri Lanka.

30. april: Fellestur til Lista

Skåding og shopping.

5. mai: Medlemsmøte

Foredrag av Geir Mikkelsen. Fra Valdres til Finnmark.

22-23. mai: Fellestur til Eigerøy fyr

Satser på at dette kan bli en god helg sjøfugl og trekk.
Mulighet for overnatting.

Rådhuskantinen er ikke tilgjengelig for tiden. Møtelokalet blir annonsert på hjemmesiden vår og Facebook for møtene. Møtene starter kl 18:30.

Saksliste for årsmøtet:

1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
2. Valg av møteleder og referent
3. Årsberetning og regnskap
4. Valg
5. Eventuelt

Kandidater til valget på årsmøtet:

Leder: Ivar Sleveland, gjenvalg for 1 år.

Styremedlemmer: Alf Laksesvela og Rune Edvardsen, begge gjenvalgt for 2 år + Petter Weido Larsen, ny, valgt for 1 år.
(Ikkje på valg : John Grønning)

Varamedlemmer: Frank Tønnesen (gjenv), Roald Børve (gjenv) og Gerhard Haaland (ny), alle valgt for 1 år.

Valgkomiteen: Roald Lomeland, gjenvalg for 2 år.
(Ikkje på valg : Johan Tore Rødland, leder i 2022)

Linerle (Foto: John Grønning)

Vintererle (Foto: Ottar Pettersen)